

Sygn. akt. I C 572/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2020r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Eliza Nowicka - Skowrońska

Protokolant: protokolant sądowy Aleksander Kondej

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2020r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. M.

przeciwko G. K.

o zapłatę

I. zasądza od G. K. na rzecz K. M. kwotę 229.125 (dwieście dwadzieścia dziewięć tysięcy sto dwadzieścia pięć złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 listopada 2019 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od G. K. na rzecz K. M. kwotę 5.728,50 zł (pięć tysięcy siedemset dwadzieścia osiem złotych i pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu części kosztów postępowania w sprawie.

SSO Eliza Nowicka- Skowrońska

Sygn. akt I C 572/19

UZASADNIENIE

postanowienia o kosztach postępowania zawartego w pkt 2 wyroku z dnia 10 września 2020 roku

Pozwem z dnia 20 maja 2020 roku powódka K. M. wniosła przeciwko G. K. pozew o zapłatę kwoty 229.125 zł tytułem zachowku po zmarłym dziadku Z. M. oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Powódka określiła wartość przedmiotu sporu na kwotę 229.125 zł i uiściła opłatę od pozwu w wysokości 11.457 zł. Powódka była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika - adwokata (pozew, k. 1-6).

Na rozprawie w dniu 4 lutego 2020 roku pozwana G. K. złożyła pismo z propozycją ugodową, w której zaproponowała m.in., że przy sprzedaży mieszkania przy ul. (...) w A. lub działki w S. przy ul. (...), w zależności która z nieruchomości będzie pierwsza sprzedawana, powódka posiadająca po 1/4 udziału w nich, do aktu notarialnego przenoszącego własność, poda rachunek bankowy na który przysły kupujący przekaże w ramach zapłaty za nieruchomość kwotę 229.125 zł tj. wartość przedmiotu sporu. Tym samym o kwotę 229.125 zł pomniejszona zostanie przypadająca pozwanej kwota wynikająca z 3/4 udziału nieruchomości. (propozycja ugodowa, k. 116)

Pozwana w toku postępowania nie kwestionowała roszczenia zasadności roszczenia powódki oraz jego wysokości i wyrażała wolę ugodowego załatwienia sprawy. Wskazała jednocześnie, że chciałaby pokryć kwotę należnego powódce

zachowku ze sprzedaży nieruchomości, której współwłaścicielką jest powódka (protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2020 roku, k. 117-118, protokół rozprawy z dnia 10 września 2020 roku, k. 137).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 102 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 1575 t.j., dalej: k.p.c.) w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tego sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu. Zakwalifikowanie przypadku jako szczególnie uzasadnionego wymaga rozważenia całokształtu okoliczności faktycznych sprawy. Ingerencja w to uprawnienie, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw (postanowienie Sądu Najwyższego z 15 czerwca 2011 roku, sygn. akt V CZ 23/11, Legalis).

Zastosowanie art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 1974 roku, II CZ 223/73, Legalis).

Można uznać za sprzeczne z zasadami słuszności – i nie obciążyć pełnymi kosztami strony przegrywającej sprawę – żądanie zapłaty kosztów procesu zgłoszone przez przeciwnika, który swym niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem wywołał proces i koszty połączone z prowadzeniem tego procesu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 sierpnia 1981 roku, II CZ 98/81, Legalis).

W ocenie Sądu biorąc pod uwagę okoliczności niniejszej sprawy zasadnym było zastosowanie art. 102 k.p.c. przy orzeczeniu o zwrocie przez pozwaną na rzecz powódki kosztów postępowania. Jedną z istotnych okoliczności stanowił fakt, że pozwana od początku nie kwestionowała roszczenia powódki oraz wysokości żądania, a wskazywała jedynie, że jedynie sprzedaż mieszkania, którego współwłaścicielką w 1/4 jest powódka, pozwoli pozwanej na zapłatę należnego zachowku. Sąd dał wiarę wyjaśnieniom pozwanej, z których wynikało, że działania powódki, a właściwie ich brak, uniemożliwiają zbycie nieruchomości, które pozwoliłoby uzyskać przez pozwaną gotówki na zaspokojenie w całości roszczenia będącego przedmiotem niniejszego procesu. Należy jako całkowicie prawdopodobną uznać argumentację pozwanej, że na chwilę obecną nie posiada ona kwoty 229.125 zł, którą mogłaby przeznaczyć na zapłatę zachowku. Zatem można w ocenie Sądu przyjąć, że w sytuacji braku wykazania przez powódkę chęci do ugodowego załatwienia niniejszego sporu, mając na uwadze, że istniały po temu przesłanki, chociażby poprzez umożliwienie pozwanej sprzedaży mieszkania, obciążenie pozwanej kosztami proces w całości byłoby sprzeczne z zasadami słuszności. Sąd miał również na uwadze, że wysoka wartość przedmiotu sporu miała wpływ na również dosyć wysoką opłatę od pozwu, której zdaniem Sądu z przyczyn wyżej opisanych pozwana nie powinna ponosić w całości.

Konkludując, zdaniem Sądu sytuacja jaka zaistniała w niniejszej sprawie stanowi szczególnie uzasadniony przypadek o którym mowa w art. 102 k.p.c. i w związku z tym Sąd postanowił obciążyć pozwaną kosztami procesu jedynie w zakresie połowy opłaty od pozwu (11.457 zł : 2 = 5.728,50 zł).

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

SSO Eliza Nowicka-Skowrońska